

OBSAH

O autorech	IX
Seznam použitých zkratek	XI
Předmluva	XIII
1 Informace a data v právu	1
1.1 Atletické modality a Potěmkinova informace	1
1.2 Přirozenost informace a ryzost práva	2
1.3 Informace není věc	4
1.4 Informace a data	7
1.5 Data a aktualizovaná organizace	10
1.6 Práva k datům	11
1.7 Práva k užitku	14
1.8 Shrnutí dílčích závěrů	15
2 Výzkumná data a jejich právní kontext	17
2.1 Definice pojmu výzkumných dat	17
2.2 Životní cyklus výzkumných dat	18
2.3 Sdílení dat jako komplexní právní problém	21
3 Výzkumná data ve světle absolutních majetkových práv	25
3.1 Informace jako předmět vlastnického práva dle občanského zákoníku	25
3.2 Data jako předmět vlastnického práva	27
3.3 Práva k datům jako věc nehmotná	29
3.3.1 Práva k datům chráněná duševním vlastnictvím	29
3.3.2 Ochrana dat nechráněných duševním vlastnictvím na základě držby	30
4 Duševní vlastnictví k výzkumným datům	33
4.1 Výzkumná data jako autorské dílo	33
4.1.1 Jsou chráněny jednotlivé záznamy nebo datová sada jako celek?	34
4.1.2 Jedinečnost výsledku ve vědě	35
4.1.3 Připsatelnost výsledku autorovi jako fyzické osobě	36
4.1.4 Dílčí závěry	38

4.2	Ochrana výzkumných dat jako databáze	38
4.2.1	Prameny práva vztahující se k databázím a souborným dílům	38
4.2.2	Pojmové znaky databáze	40
4.2.3	Databáze jako autorské dílo	41
4.2.4	Ochrana zvláštním právem pořizovatele databáze	44
4.2.5	Vztah mezi autorským a zvláštním právem k pořizovateli databáze	46
4.2.6	Zpracování cizích prvků do databáze	47
4.2.7	Databáze jako zaměstnanecké dílo	50
4.3	Spoluautorství a spoluvlastnictví dat a databází	51
4.3.1	Aktuální trendy a narůstající význam multicentrické spolupráce	51
4.3.2	Obecná východiska spoluautorství a spoluvlastnictví	53
4.3.3	Chybějící harmonizace v oblasti spoluautorství a spoluvlastnictví databázových práv	54
4.3.4	Spoluautorství databáze	54
4.3.5	Společné vlastnictví zvláštních práv pořizovatele databáze . . .	55
5	Osobní údaje ve vědeckém výzkumu	59
5.1	Úvod	59
5.2	Role účelu ve zpracování osobních údajů	60
5.2.1	Právní titul ke zpracování osobních údajů	61
5.2.2	Obecné požadavky na účel zpracování	62
5.3	Věda a výzkum jako legitimní účel zpracování	64
5.3.1	Specifika zpracování osobních údajů za účelem výzkumu . . .	64
5.3.2	Nejasná definice pojmů věda a výzkum	65
5.4	Souhlas subjektu jako titul pro zpracování	70
5.5	Anonymizace a pseudonymizace – od binárního ke škálovatelnému . . .	72
6	Otázky přístupu k výzkumným datům za účelem výzkumné analýzy	77
6.1	Pojem a význam data minigu a datové analýzy	77
6.2	Lidskoprávní rozměr vědeckého bádání	79
6.3	Data mining z pohledu autorského práva a zvláštních práv pořizovatele databáze	80
6.3.1	Datová analýza jako právní problém – exkluzivní práva a jejich omezení na unijní a národní úrovni	81
6.3.2	Unijní úprava exkluzivních práv	82
6.3.3	Omezení exkluzivních práv pro datovou analýzu	83
6.3.4	Rozdílná právní úprava jako zdroj právní nejistoty	88
6.4	Dílčí závěry	91

6.5	Datová analýza pramenů obsahujících osobní údaje	91
6.5.1	Specifika sekundárního užití (nevýzkumných) dat pro výzkumné účely	91
6.5.2	Sekundární zpracování osobních údajů dle obecného nařízení	92
6.6	Kodexy chování dle čl. 40 GDPR a jejich řešení otázek sběru, sdílení a sdílení sekundárního využití dat	94
6.6.1	Kodexy chování a certifikace v novém nařízení	94
6.6.2	Teoretická východiska pro samosprávu v oblasti výzkumných dat	95
6.6.3	Stávající legislativní rámec pro realizaci samosprávného a koregulačního přístupu ke správě osobních údajů	97
6.6.4	Připravenost výzkumných institucí na GDPR a potenciál využití kodexů chování ve výzkumu	99
6.6.5	Existující kodexy chování, kodexy chování přijaté na základě samosprávného přístupu	100
6.6.6	Oblasti uplatnění kodexu/ů chování ve smyslu čl. 40 GDPR	102
6.6.7	Případné překážky pro přijetí kodexů chování v rámci čl. 40 GDPR	103
6.6.8	Dílčí závěry	105
7	Otevřený přístup k informacím a datům	107
7.1	Přístup ke zdrojům na základě zákona o svobodném přístupu k informacím	107
7.1.1	Data veřejného sektoru	107
7.1.2	Informační zákon jako sluha dvou pánů	109
7.1.3	Dopady informačního zákona na veřejné knihovny	111
7.2	Přístup k primárním a sekundárním výzkumným datům na základě informačního zákona	117
7.3	Otevřený přístup k výzkumným datům skrz institucionální repozitáře . .	118
7.3.1	Výzkumná data v kontextu otevřeného přístupu a otevřené vědy	118
7.3.2	Zvýšený zájem o otevřená data po roce 2012	119
7.3.3	Připravenost výzkumných institucí na sdílení výzkumných dat	121
7.4	Praktické právní problémy vyplývající z naplňování a vytěžování repozitářů	123
7.4.1	Rozdělení odpovědnosti za obsah repozitáře mezi zaměstnancem a institucí	123
7.4.2	Nejčastější pochybení při zveřejňování v režimu Open Access	125

8	Případové studie	127
8.1	Autorskoprávní otázky spojené se standardizovanými formuláři a testy – Případová studie z oblasti psychologického výzkumu	127
8.1.1	Ochrana psychotestů autorským právem	128
8.1.2	Užívání autorskoprávně chráněných psychotestů	132
8.1.3	Dílčí závěr	137
8.2	Specifika právní ochrany dat v biomedicínském výzkumu	138
8.2.1	Specifika informovaného souhlasu	138
8.2.2	Specifika zdravotnické dokumentace	139
8.2.3	Duševní vlastnictví ke zdravotnické dokumentaci a výzkumným datům	140
	Závěr	143
	Summary	145
	Seznam použité literatury	149
	Rejstřík	163